

Datum
2016-11-09

**Frågor kring 2009 års renskötselfkonvention (Ds 2016:27) remissyttrande över departementspremorier.
Näringsdepartementets Dnr: N2016/05385/FJR**

Sammanfattning

Bergs kommun avstyrker förslaget till konventionen om gränsöverskridande renskötsel mellan Sverige och Norge. Det finns flera olösta problemställningar som kommunen påpekade vid remissyttrandet 2010 och som med den nya utredningen inte fått någon lösning. Vid en ratificering av konventionen kvarstår det därför oacceptabla negativa konsekvenser främst för Handölsdalens sameby med spridningseffekt till grannsamebyarna. Även markägare samt älgjägare kommer att påverkas.

Överväganden

Inom Bergs kommun finns tre samebyar, Handölsdalen- Tåssåsen och Mittådalens samebyar.

Utredningens förslag i bilaga 3, sidan 200, föreslagna områdesprotokoll § 42 och § 43 för Handölsdalens sameby, innebär förödande bortfall av viktiga betesområden för samebyn. De kommer inte längre ha tillgång till viktiga områden av sina åretruntmarker. Handölsdalens sameby har en väl etablerad renskötsel i det föreslagna områdesprotokollet och har aldrig tidigare omfattats av en renskötselkonvention mellan Sverige och Norge. Det är således fråga om etablering av ett helt nytt konventionsområde.

De expropriationsrättsliga åtgärder som föreslås i utredningen innebär i praktiken att Sverige berövar sitt eget lands renskötande samebys rätten att bedriva renskötsel i det föreslagna områdesprotokollet till förmån för Norska renskötande samebys. Blåhammaren och Enan som föreslås i områdesprotokollet är frodiga områden och utgör ett viktigt höstbete för samebyn. I utbyte på den Norska sidan får Handölsdalens sameby ett område som utgörs av ett högalpint stenigt område.

Handölsdalens samebys närmsta grannar, Tåssåsen- och Mittådalens samebyar får även de kännbara negativa konsekvenser om konventionen ratificeras. För Handölsdalens sameby mindre betesmarker för sina renar kommer trycket av renar att öka på grannsamebyarnas marker vilket försvårar för samebyarna att bedriva en ordnad renskötsel. Detta medför mera arbete, fler skador för markägare kan uppstå och även betet riskerar att inte räcka till.

De avtal som tog flera år att arbeta fram och som bland annat staten medverkade till att få till stånd för vinterbete på privata fastigheter i Härjedalen, efter samebyarnas förlust i det så kallade sedvanerättsmålet löper risk att äventyras om inte samebyarna lyckas hålla renarna från vinterbeteslanden till föreskriven tid som enligt avtalet är den 1 november.

Datum
2016-11-09

Kommunen anser att Sverige i första hand bör värna om landets egna medborgare och sitt eget urfolk, detta kan göras genom att undanta Handölsdalens sameby att inte omfattas av områdesprotokollen § 42 och § 43.

Therese Zetterman
Kommunalråd

Ralf Westlund
Kommunchef